

ת"פ 22918/12/16 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד משה דניאל מימוני

בית משפט השלום ברמלה
ת"פ 22918-12-16 משטרת ישראל תביעות- שלוחת
רמלה נ' מימוני

בפני בעניין:	כבוד השופטת רבקה גלט משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד שמואלי נגד משה דניאל מימוני
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד בר עוז

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעבירה של החזקת סכין, לפי סעיף 186 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ובעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק.

במועד הרלוונטי לכתב האישום עבד הנאשם במסעדת "פינתי" בקניון במודיעין, ואילו המתלונן עבד באותה עת במטבח מסעדת "X" שבאותו קניון.

על פי עובדות האישום המתוקן, ביום 27.6.16 בסמוך לשעה 19:36, הגיע הנאשם למטבח המסעדה שבה עבד המתלונן, כדי לקחת אורז, כשעל גופו סכין מטבח. המתלונן אמר לו שהוא אינו יכול לקחת אורז ללא אישור מנהלו, והשניים התווכחו. כעבור מס דקות, שב הנאשם למטבח המתלונן, כשעדיין סכין המטבח שאורך להבה כ-18 ס"מ תחת בגדיו. הנאשם אמר למתלונן שיצא החוצה. משסרב המתלונן לצאת, הוציא הנאשם את הסכין, הרימה כלפי מעלה, ואמר למתלונן "בוא אני רוצה להרוג אותך".

הצדדים לא הגיעו לידי הסכמה עונשית. המאשימה עתרה למאסר קצר שיכול שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס. מנגד, הנאשם עתר לסיום ההליך ללא הרשעה. הנאשם הופנה לשירות המבחן, ולממונה על עבודות השירות.

בהמשך לאמור, הוגשה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השרות, לפיה הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

אציין כבר עתה כי אין לנאשם כל עבר פלילי.

התסקיר

הנאשם בן 24, רווק, בן למשפחה ברוכת ילדים, ועובד מגיל צעיר על מנת לסייע לפרנסת משפחתו, בשל מצב כלכלי דחוק. הנאשם התחנך במסגרות חרדיות, אך התגייס לצבא ושחרר בשל חוסר התאמה. מאז שחרורו הוא עובד כמנהל מסעדה, נחוש להצליח ולהתקדם ונרשם ללימודי הנדסאות בניין. ההתרשמות היא כי אינו מחזיק בדפוסי עבריינות מושרשים והעבירה זרה לאורח חייו. הנאשם הסביר כי פעל באימפולסיביות ומבלי לחשוב על השלכות מעשיו. שירות המבחן העריך כי הקושי בקבלת מרות והמעמסה הרגשית הם גורמי סיכון, כשלצד זה ניהול אורח חיים תקין בפרט בתחום התעסוקתי, נטילת אחריות והבעת חרטה עמוקה הם גורמי סיכוי. הוצע לנאשם להשתלב בטיפול קבוצתי והוא הביע הסכמתו. לאור האמור, ועל מנת למנוע פגיעה תעסוקתית אפשרית, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעה, ולהטיל על הנאשם צו מבחן ושל"צ כעונש מוחשי.

טיעוני הצדדים

ב"כ התביעה הפנה לחומרת העבירות שבוצעו לרקע ויכוח של מה בכך בשל שקית אורז, וללא כל היכרות או עימות קודם בין הצדדים. נטען כי למרות שהוויכוח הסתיים, הנאשם התנהג בעבריינות משהחליט לחזור למטבח המתלונן ולאיים בסכין. לשיטת ב"כ התביעה אמנם העדר עברו הפלילי, והיעדר דפוסי עבריינות עומדים לזכות הנאשם. עם זאת, הנאשם התקשה לבחון את עומק נסיבות התנהלותו ובין היתר מטעם זה אין הצדק להימנע מהרשעה. נטען כי אלימות אימפולסיבית היא נגע שיש לגדוע באיבו. בנוסף, התביעה טענה כי לא הוצג נזק קונקרטי הצפוי מן ההרשעה. לדברי התביעה ראוי להטיל על הנאשם עונש קצר של מאסר בעבודות שרות.

ב"כ הנאשם טען כי יש לראות את האירוע באור שונה משהוצג על ידי התביעה, שכן המדובר בסך הכל בטבח שהחזיק בסכין במקום העבודה והחזקתו היתה כשרה עד לרגע שבו איים, לכן אין לראותו כמי שהצטייד בסכין לתקיפה. בנוסף הוגשו תמונת הסכין, וכן הודעת מנהל המשמרת שהם חלק מחומרי החקירה. לדעת הנאשם יש לראות את הסיטואציה באור מקל. נטען כי התסקיר חיובי, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, וההערכה היא שאין לו דפוסים עברייניים. לדברי ב"כ הנאשם, העבירה בוצעה כשהנאשם היה בן 23, ממש על גבול תחומי הקטגוריה של "בגיר צעיר", והמקרה ממחיש כיצד התנהגות ילדותית אימפולסיבית לא מתוכננת עלולה לפגוע בעתידו של בחור צעיר. עוד הפנה לכך שהנאשם נרשם ללימודי הנדסאות בניין. לפיכך נתבקש ביהמ"ש לאמץ את המלצת שירות המבחן שלא להרשיע, ולהתגמש בדרישה לנזק קונקרטי בשל גילו הצעיר של הנאשם. הוצג מכתב מטעם מעסיקו של הנאשם המציין כי אם יורשע יפוטרו מעבודתו.

בדברו האחרון אמר הנאשם שאינו מקל בחומרת העבירה שביצע, אך חושש מכך שהרשעה תיפגע בעתידו, לאחר שנרשם ללימודי הנדסאות, ושואף להיות מפקח בטיחות בעתיד. לדבריו, אם ירצה לבצע עבודות שבהן הממשלה מעורבת, תפגע בו ההרשעה. הנאשם תיאר כי רק בבגרותו החל ללמוד ועליו להשלים פערים שנוצרו עוד מימי בית

הספר היסודי, והוא משקיע את כל כוחותיו כדי להשיג לעצמו עתיד ראוי.

שאלת ההרשעה

אינני מוצאת צורך להביא שוב הלכות ידועות בדבר הכללים על פיהם יכריע בית המשפט בשאלת ההרשעה, ודי אם אפנה לע"פ 2083/96 כתב נ' מד"י (21.08.96), ע"פ 9150/08 מד"י נ' ביטון (23.07.09). כידוע, שני תנאים מצטברים נדרשים לצורך עמידה בדרישת הדין והם: (א) הוכח כי סיום ההליך בלא הרשעה לא יפגע באינטרס הציבורי שבענישה בגין המעשה המדובר (ב) הוכח כי הרשעה תפגע באופן משמעותי בשיקומו של הנאשם.

מבחינת האינטרס הציבורי בענישה, יש להפנות לחומרה היתרה של עבירת החזקת הסכין, אודותיה כבר נכתב רבות. ברע"פ 242/07 אולימבוב נ' מד"י (11.1.07) נאמר:

אין צורך להכביר מלים על כך שסכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפירצה קוראת לגנב; "תת תרבות הסכין" על גילוייה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אלים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם, ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילוייה.

וכן ברע"פ 2932/08 מרגאן נ' מד"י (12.6.08) נאמר:

החזקת סכין למטרה לא כשרה היא עבירה שיש למגר אותה, ופגיעתה בציבור קשה...

בחינת הפסיקה העקבית של בית המשפט העליון מעלה כי בכל הנוגע לעבירה של החזקת סכין, ניתן משקל בכורה לאינטרס הציבורי, ונדחו בקשות לאי הרשעה. זאת, גם כשדובר בנאשמים צעירים, ללא עבר פלילי, וגם כשלא היה כל גוון אלים לאירוע בו נתפסה הסכין (רע"פ 632/14 אדוניה נ' מד"י (31.7.14); רע"פ 2968/12 כאיד אלזיד נ' מ"י (6.5.12); רע"פ 4200/12 אבו זניד נ' מד"י (27.6.12); רע"פ 1490/12 אבו גוש נ' מד"י (15.7.12); רע"פ 4200/12 אבו זניד נ' מד"י (27.6.12). וכך נאמר ברע"פ 1949/15 אימן תקרורי נ' מ"י (2.4.15):

"גם אם מעשיו של המבקש אינם מגיעים לרף חומרה גבוה, ובשים לב לעובדה כי המבקש לא עשה שימוש באגרופון, הרי שעצם החזקתו של כלי נשק קר כדוגמתו, אשר שימושו הטבעי אינו למטרה כשרה, אינה מאפשרת להימנע מהרשעתו של המבקש" רע"פ 1949/15 אימן תקרורי (2.4.15).

אמנם, במאגרי הפסיקה ניתן למצוא לא מעט מקרים בהם הסתפק בית המשפט בענישה ללא הרשעה בעבירות של החזקת סכין, אך זאת בנסיבות חריגות ומיוחדות, וכאשר דובר בהחזקה שהתבררה כחסרת גוון אלים כלשהו, והוכח נזק הצפוי לנאשם באם יורשע. כאלה הם המקרים אליהם מפנה ב"כ הנאשם (למשל: ת.פ 30859-02-16 מד"י נ' עמר

3.5.17); ת.פ 21448-01-14 מד"י נ' גוזיק (25.5.16); עפ"ג 14167-10-15 אלמנאו נ' מד"י (9.2.16); ת.פ 47754-06-16 מד"י סואעד (5.6.17).

לעומת זאת, עלי להודות כי לא הצלחתי לאתר ולו מקרה בודד שבו הסתיים ההליך בלא הרשעה, מקום בו שימש הסכין באירוע בעל גוון אלים.

בעפ"ג 9474-05-14 סקזו נ' מד"י (7.10.14) נדון עניינו של נאשם צעיר, נעדר הרשעות קודמות, אשר לקראת מפגש עם אדם זר נטל באופן אימפולסיבי סכין מטבח לנוכח חששו. הערעור על הרשעתו נדחה:

"גם אם נתוני האישיים של המערער שלפנינו חיוביים יותר מאשר נתוני של המערער בפס"ד בן שרם הנ"ל, עליו הסתמך בימ"ש קמא, וגם אם החזיק "רק" בסכין מטבח, הרי מטרת החזקת הסכין ונסיבות החזקתה על ידו, בצד התרשמות קצינת המבחן כפי שהובאה לעיל, מצדיקות את הרשעתו, חרף המלצתה שלא להרשיעו, על מנת להרתיע אותו מלהחזיק סכין בעתיד בנסיבות דומות, ולהעביר מסר דומה של הרתעה לציבור. איננו מתעלמים כלל ועיקר מהיותו של המערער "בגיר-צעיר" ומתפקודו החיובי, לעת הזו, בצה"ל, כמו גם מרצונו לשרת בקבע בתחום המחשבים, אותו הוא לומד; עם זאת, גם אם המערער לא יגויס לשרות קבע בצה"ל הוא יוכל למצוא את עתידו המקצועי במסגרת שאינה דורשת "תעודת יושר" והרשעתו לא תפגע בעתידו ובשיקומו"

בעניינינו, הנאשם נטל עמו סכין מטבח גדולה, ושב עמה אל מטבח המסעדה השכנה על מנת לחדש את העימות עם המתלונן. או אז, הרים את הסכין ואיים כי יהרוג את המתלונן. לאור ההלכה הפסוקה, אני סבורה כי במקרה זה, האינטרס הציבורי בענישה אינו מאפשר לסיים את ההליך, בלא הרשעה.

אף מבחינת הנזק הצפוי לנאשם כתוצאה מן ההרשעה, לא שוכנעתי כי המקרה עומד בדרישות ההלכה הפסוקה להוכחת נזק קונקרטי (רע"פ 9118/12 פריג'ין (1.1.13)).

ב"כ הנאשם הגיש מכתב ממעסיקו של הנאשם במסעדה המדוברת, לפיו הנאשם עובד כמנהל מסעדה, ולא היה מתקבל לעבודה אילו היה לו עבר פלילי. נכתב כי אם תהיה הרשעה, יאלץ מעסיקו לפטרו. ואולם, בידענו כי הנאשם מועסק באופן פרטי, ולא במוסד הכפוף לנהלים או דינים נוקשים, אני מתקשה לראות את ההבדל עבורו בין סיום ההליך כמקובל, לבין סיומו ללא הרשעה. ברור הוא כי הנאשם נמצא אשם בעבירות שבכתב האישום, ועל כן ככל שמעסיקו מרוצה מעבודתו, לכאורה אין מה שיעכב בעדו להמשיך ולהעסיקו. בעניין דומה מאד אמר בית המשפט העליון בהקשר זה (רע"פ 2968/12 הנ"ל):

המבקש הצביע על הפגיעה האפשרית שעלולה להיגרם לו מהרשעתו. לאור הדברים האמורים לעיל, אין לי אלא להצטרף לתקוותו של בית המשפט המחוזי

כי מעסיקו של המבקש ישקול מחדש את עמדתו בקשר להעסקתו של המבקש, זאת במיוחד נוכח תסקיר המבחן החיובי שהוגש לגביו.

הנאשם טען כי הוא התחיל לאחרונה בלימודים בתחום הנדסאות בניין, אך לא הוכח ואינני בטוחה כלל כי הרשעה תמנע ממנו את היכולת לעסוק בתחום זה. בכל מקרה, גם אם ייגרם נזק עתידי שלא ניתן לשעררו כיום, אין בכך די על מנת להימנע מהרשעה, כפי שנקבע ברע"פ 4079/10 ג'בשה נ' מד"י (23.8.10):

"אמת, יתכן וכתוצאה מהרשעה זו תפגע דרכו המקצועית של המבקש, אולם ראוי היה כי ישקול תוצאה זו בטרם מעשה. מנגד, עמד בית משפט זה לא פעם על האינטרס הציבורי שבמיגור התופעה בה צעירים נושאים על גופם כדבר שבשגרה סכינים בפרט ושאר כלי משחית בכלל (רע"פ 2932/08 מרגאן נ' מדינת ישראל (12.6.2008); רע"פ 9400/08 מועטי נ' מדינת ישראל (20.11.2008); רע"פ 5928/93 דרס בןביאדגלין נ' מדינת ישראל (13.7.1994)). סכין זו המוחזקת בהחבא שלא כדין, הנה בבחינת האקדח שתיאר אנטון צ'כוב, הנראה במערכה הראשונה וסופו לירות במערכה השלישית, ועם כך לא ניתן להשלים".

נוכח כל האמור, אני דוחה את העתירה לאי הרשעה.

מתחם העונש ההולם

בנסיבות בהן נעשה שימוש בסכין במהלך עימות אלים, נוהגים בתי המשפט להטיל עונשים מחמירים (עפ"ג 28790-05-16 אלוני נ' מ"י (1.1.17); ת"פ 1610-02-10 מ"י נ' בן משה (15.7.10); ת"פ 1725-08 מ"י נ' מוקומולו (17.3.10); רע"פ 7656/13 דניאל (14.11.13). במקרים רבים הוטלו עונשי מאסר על מי שהורשעו בעבירה של החזקת סכין לצד איומים, אף כשלא נעשה שימוש פוגעני בסכין (וראו: ת"פ 27010-03-16 אלמנו טרפה (11.7.17); ת"פ 4126/09 אסרסי (3.1.10); ת"פ 1791-09 שלמה גהן (19.1.11); ת"פ 8736-11-12 אגבאריה (4.4.13).

לצד זאת, במקרים מתאימים, גזרו בתי המשפט עונשים הולמים שלא כללו את רכיב המאסר ממש, והסתפקו בעבודות שירות, (ת.פ 24166-09-13 דניאל סרור (21.5.17); עפ"ג 28790-05-16 אלוני (1.1.17); ת.פ 1610-02-10 בן משה (15.7.10); ת.פ 14528-07-09 מד"י נ' מוזס (30.4.12); או אף במאסר על תנאי ושל"צ (ת.פ 1725-08 מד"י נ' מוקומולו (17.3.10); ת.פ 3698-11-14 מד"י נ' חנונוב (18.6.15); ת.פ 39232-09-10 מד"י נ' אורזחובסקי (18.12.12); ת.פ 59544-03-11 מד"י נ' ורדי (13.7.14); ת.פ 2210-08 מד"י נ' דבוש (4.12.12).

במקרה דנן, נהג הנאשם באלימות אימפולסיבית, בכך שלאחר שכבר הוויכוח שלו עם המתלונן, והוא שב למטבח

המסעדה בה עבד, בחר לצאת שוב אל המטבח השכן ולחדש את העימות. הנאשם דרש כי המתלונן יצא עמו החוצה, וברורה כוונתו האלימה, שהרי אחרת יכול היה לסיים את השיחה בו במקום. כשסירב לו המתלונן, בחר לשלוף סכין מטבח גדולה, להרימה בתנועת איום כלפי המתלונן, ולאיים במילים חמורות.

לדעתי המתחם ההולם את האירוע נע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל, שיכול שירוצו בעבודות שרות.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם צעיר למדי, ללא כל עבר פלילי.

על פי התסקיר, האירוע היה זר לאורח חייו הנורמטיבי, ואין לו דפוסים שליליים. ניכר על הנאשם כי הוא צעיר הן בגילו והן באישיותו, והוא מצוי כיום בתחילת דרכו העצמאית, בשאיפה ללימודי מקצוע, לפרנסת עצמו. הנאשם תיאר לבית המשפט כי התחנך במסגרות חרדיות שלא סיפקו לו כלים ראשוניים להתמודדות בחייו, וכיום הוא לומד לראשונה מושכלות יסוד כמו לימודי חשבון פשוטים. אני מתרשמת כי לפני צעיר חיובי ותמים ביותר אשר באירוע דן פעל ללא כל שיקול דעת, דווקא בשל אישיותו הלא בשלה. אף שרות המבחן התרשם כי האירוע הבהיל את הנאשם, ומבחינה זו, הוא לדעתי בגדר "בגיר צעיר" במלוא מובן המילה (רע"פ 7781/12 פלוני נ' מד"י (25.6.13)).

הנאשם שיתף פעולה עם שרות המבחן באופן מלא, והביע נכונות להליך שיקומי שמצוי עוד בעיצומו, ויש לקוות כי יפיק תועלת ממנו.

בנוסף, יש לקחת בחשבון כי הנאשם נטל אחריות וחסך זמן שיפוטי.

בסופו של יום, לצד העובדה שדחיתי את העתירה להימנע מהרשעה, אני חוששת כי הטלת מאסר כלשהו על הנאשם, ואפילו מאסר בעבודות שרות, עלולה לפגוע בהמשך התפתחותו ולהיות גורלית לעתידו, שכן אישיותו מצויה עדיין בתהליך ההתגבשות, והוא מתמודד עם קשיים אישיים כמפורט בתסקיר. במצב זה, אתחשב בצרכי שיקומו (רע"פ 262/14 נאשף נ' מד"י (22.1.14)).

אני רואה לנכון לעודד את הנאשם בדרכו, ונראה לי כי ההליך עצמו כבר יצר כלפיו הרתעה ממשית. התרשמותי היא כי ניתן להסתפק בענישה במדרג הנמוך של המתחם, על ידי הטלת עונש צופה פני עתיד, לצד עונש מוחשי.

לפיכך, אני גוזרת את העונשים הבאים :

א. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יבצע עבירות איומים או החזקת סכין.

עמוד 6

ב. קנס בסך 2,000 ₪ או 14 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-4 תשלומים חודשיים רצופים, החל מיום 1.1.18 ובכל 1 לחודש עוקב.

ג. פיצוי למתלונן בסך 1,000 ₪. הפיצוי יופקד עד יום 1.1.18.

ד. של"צ בהיקף של 250 שעות. שרות המבחן מתבקש לעדכן את תכנית השל"צ בהתאם.

ה. צו מבחן לתקופה של 12 חודשים.

הסכין תושמד.

זכות ערעור.

ניתן היום, ט' כסלו תשע"ח, 27 נובמבר 2017, בנוכחות הצדדים.